

1 Our Shiur began with the Gemara returning to that which the Mishnah said;
 ובכל מקום תלמידי חכמים בטילים -
 Even where the מנהג is to do מלאכה on a ת"ח, a ת"ח should not do מלאכה.
 רשב"ג אומר לעולם יעשה אדם עצמו ת"ח -
 Everybody should act like a חכם and avoid מלאכה on a תשעה באב.

1 **משנה:**
 ובכל מקום תלמידי חכמים בטילים

רשב"ג אומר:
 לעולם יעשה אדם עצמו תלמיד חכם

2 למימרא דרשב"ג סבר לא חיישינן ליהורא -
 Apparently, רשב"ג holds that there is no issue of יהורא - religious arrogance, for anybody to act as a חכם and refrain from מלאכה -
 The תנא קמא asks that regarding a חתן the גמרא says;
 חתן אם רוצה לקרות קריאת שמע לילה הראשון קורא -
 He may recite קריאת שמע on his wedding night -
 And they are not concerned about יהורא.
 רבן שמעון בן גמליאל אומר לא כל הרוצה ליטול את השם יטול -
 He may not recite קריאת שמע, because it would be יהורא?

2 **?**
 למימרא דרשב"ג סבר לא חיישינן ליהורא?

משנה:
 חתן

רבן שמעון בן גמליאל לא כל הרוצה ליטול את השם יטול He may NOT recite קריאת שמע חיישינן ליהורא	תנא קמא אם רוצה לקרות קריאת שמע לילה הראשון קורא He may recite קריאת שמע לא חיישינן ליהורא
---	---

3 The גמרא gives two answers:
 First, מוחלפת השיטה - in one of these משניות the opinions were reversed.
 Second, the תנא קמא holds that יהורא is when one acts differently than most people.
 Therefore, on תשעה באב, he is acting differently than others - most people are doing מלאכה, and he is not doing מלאכה - which appears to be יהורא.
 However, the חתן is not acting differently than others - he is saying שמע as are all others. This does not appear to be יהורא.

3 **1**
 מוחלפת השיטה
 in one of these משניות the opinions were reversed

2
 תנא קמא

חתן - קריאת שמע יהורא NOT He is NOT acting different than others He is saying שמע	תשעה באב יהורא He is acting different than others Most people are doing מלאכה
--	--

4 רשב"ג, on the other hand, holds that the חתן saying שמע is a more overt form of יוהרא, because קריאת שמע requires a level of כונה that a חתן is generally unable to achieve, but refraining from מלאכה on ת"ב is not יוהרא, because people will just assume מלאכה הוא דלית ליה - he simply has no work to do.

5 The next Mishnah continues with the topic of מלאכה on ערב פסח morning: משנה זאגט: וחכמים אומרים ביהודה היו עושין מלאכה בערבי פסחים עד חצות - In Yehuda they would do מלאכה before חצות on ערב פסח, ובגליל לא היו עושין כל עיקר - But in גליל they did not do any מלאכה on ערב פסח. הלילה ב"ש אוסרים וב"ה מתירין עד הנץ החמה - הלילה ב"ש אוסרים וב"ה מתירין עד הנץ החמה - Where they do not do מלאכה in the morning of ערב פסח, the בית הלל include the night of the 14th as well, whereas בית שמאי holds the night time is מותר until sunrise.

6 The גמרא asks: מעיקרא תנא מנהגא ולבסוף תנא איסורא - The משנה at the beginning of the Perek, on דף נ, spoke about מנהג, but our משנה speaks in terms of איסור - is this an issue of מנהג or an issue of איסור?

7 The Gemara asks;
 - ?וסבר ר' יהודה ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה
 How we can say that ר' יהודה holds מלאכה is מותר on פסח ערב, if when giving the latest possible time to plant something in order for it to take root before the קרבן עומר on the second day of פסח, he says it must be planted on the 13th of ניסן. If it is מותר to plant on the 14th, he should have said that when you plant on the 14th it can still take root before the קרבן עומר on the 16th since things only take three days to take root?

7

וסבר ר' יהודה - ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה

כ"ח ר' יהודה:

The latest time to plant, for it to take root before the קרבן עומר is יג' ניסן!

Let him plant on the 14th 3 days before the קרבן עומר!

8 The Gemara gives two answers:
 First, אמר רבא בגליל שנו - when ר' יהודה sets the 13th as the deadline he was talking about גליל where they held it is אסור to do מלאכה on the 14th. He couldn't have suggested planting at night, either because he holds like בית שמאי that even nighttime is אסור, or because people generally don't plant at night.

8

2 רבינא אמר חד מקצת היום ככולו אמרינן לא אמרינן

1 אמר רבא ר' יהודה יג' ניסן בגליל לא היו עושין הלילה

The first and last of the three days are מקצת היום ככולו

or because בית שמאי אוסרים people generally don't plant at night

Second, רבינא אמר... חד מקצת היום ככולו אמרינן תרי מקצת היום ככולו - לא אמרינן
 Ravina answers that if something was planted on the 14th it would not take root before the קרבן עומר on the 16th, because there aren't even two full days between the planting and the קרבן.
 We cannot say מלאכה on both the first and last of the three days!

9 משנה the זאגט:
 ר' מאיר אומר כל מלאכה שהתחיל בה קודם לארבעה עשר גומרה בארבעה עשר -
 Any מלאכה that was begun before ערב פסח may be completed on פסח ערב,
 - אבל לא יתחיל בה בתחלה בארבעה עשר
 But we may not begin any מלאכה on פסח ערב.

9

מאיר: ר' מאיר אומר...

כל מלאכה שהתחיל בה קודם לארבעה עשר גומרה בארבעה עשר

אבל לא יתחיל בה בתחלה בארבעה עשר

10 - איבעיא להו לצורך המועד תנן
 There are three ways to understand that which our משנה said;
 - גומרה אבל לא יתחיל
 -1- When done לצורך המועד - for the purpose of טוב
 - גומרה אבל לא יתחיל - but
 - when NOT done for the purpose of טוב - שלא לצורך המועד
 - he may not even finish. OR
 -2- לצורך המועד -
 - He may even start, מתחיל
 - שלא לצורך המועד
 -גומרה אבל לא יתחיל
 -3- בין לצורך המועד
 - בין שלא לצורך המועד
 - גומרה אבל לא יתחיל

10

איבעיא להו
לצורך המועד תנן?
 THREE WAYS TO UNDERSTAND
גומרה אבל לא יתחיל

11 The Gemara cites three Braisos, of which the first two are inconclusive, but the third Braisa clearly indicates as the first פשט.
 - לצורך המועד
 - גומרה אבל לא יתחיל
 - שלא לצורך המועד
 - אינו גומרה

11

<p>3</p> <p>לצורך המועד</p> <p>גומרה</p> <p><i>אבל לא יתחיל</i></p> <p>שלא לצורך המועד</p> <p>גומרה</p> <p><i>אבל לא יתחיל</i></p>	<p>2</p> <p>לצורך המועד</p> <p>מתחיל</p> <p>שלא לצורך המועד</p> <p>גומרה</p> <p><i>אבל לא יתחיל</i></p>	<p>1</p> <p>לצורך המועד</p> <p>גומרה</p> <p><i>אבל לא יתחיל</i></p> <p>שלא לצורך המועד</p> <p>אינו גומרה</p> <p>↓</p> <p><i>כרייתא:</i> לצורך המועד גומרה אבל לא יתחיל שלא לצורך המועד אינו גומרה</p>
--	---	--

12 The Mishnah continues;
 וחכמים אומרים שלש אומניות עושין מלאכה בערבי פסחים עד חצות
 - החייטנין והספרים והכובסין רבי יוסי בר יהודה אומר אף רצענין
 The חכמים allow tailor's, barbers, and launderers - and according to רבי יוסי ברבי יהודה - to work on ערב morning, because, under certain circumstances we find that these מלאכות are even מותר on חול המועד.

12

משנה

וחכמים אומרים
שלש אומניות עושין מלאכה
בערבי פסחים עד חצות
החייטנין • והספרים • והכובסין
Launderers Barbers Tailors
 רבי יוסי בר יהודה אומר אף
 - רצענין -
Shoemakers
 Because...
 Under certain circumstances
 they're מותר on חול המועד

13 The next Mishnah continues with additional מלאכות that are מותר Erev Pesach morning.
 משנה the זאגט:
 - מושיבין שובכין לתרנגולים בארבעה עשר
 We may put eggs under a hen on פסח, and if a hen runs away we can put it back on the eggs, or if the hen dies we may put another hen on the eggs - in the last two instances even on חול המועד.

13 **משנה:**
מושיבין שובכין לתרנגולים בארבעה עשר...

▼ We may put eggs under a hen	▼ If a hen runs away put it back on the eggs	▼ If the hen dies put another hen on the eggs
----------------------------------	---	--

חול המועד
Even on חול המועד

14 גורפין מתחת רגלי בהמה בארבעה עשר
 On פסח we may sweep the waste from under the animals and dispose of it, but on חול המועד we may only move the waste to the side of the stalls.
 רבא explains a ברייתא which rules that even on חול המועד, if a חצר becomes so full of animal waste that there is no space to move it to the side, we may remove it entirely from the חצר.

14 **משנה:**
גורפין מתחת רגלי בהמה בארבעה עשר

חול המועד		ערב פסח
רבא	אביי	SWEEP the waste and DISPOSE of it
If no space to move it to the side, DISPOSE of it	MOVE the waste to the side	

15 מוליכין כלים ומביאין מבית האומן
 The משנה says that we can bring כלים to and from a craftsman's house on פסח even if we don't need it for ט"ו.
 The משנה in קטן that says;
 - אין מביאין כלים מבית האומן
 It is אסור to bring כלים from the craftsmen's house - is speaking about חול המועד when we are more strict than on פסח.

15 **משנה:**
מוליכין כלים ומביאין מבית האומן

משנה - מויעב קטן: אין מביאין כלים מבית האומן!

? **?**

Even if we don't need it for ט"ו

▼
חול המועד we're more strict than ערב פסח